

Sygn. akt V S 4/18

POSTANOWIENIE

Dnia 19 marca 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach, Wydział V Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Olga Gornowicz – Owczarek (spr.)

Sędziowie: SA Irena Piotrowska

SA Aleksandra Janas

po rozpoznaniu w dniu 19 marca 2018 r. w Katowicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B.
– Białej

o stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie prowadzonej przed Sądem Okręgowym w Katowicach pod sygn. akt XIV GC 498/13

postanawia:

oddalić skargę.

SSA Aleksandra Janas SSA Olga Gornowicz – Owczarek SSA Irena Piotrowska

Sygn. akt V S 4/18

UZASADNIENIE

Powódka złożyła skargę o stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie prowadzonej przed Sądem Okręgowym w Katowicach pod sygnaturą XIV GC 498/13 wskazując, że mimo, iż sprawa ta nie ma skomplikowanego charakteru proces trwa już blisko

5 lat, a w okresie od października 2016 r. do grudnia 2017 r. nie były przez Sąd podejmowane jakiegokolwiek czynności. Zaznaczone zostało przy tym, że obecnie powódka zaprzestała wykonywania działalności, toczące się zaś postępowanie uniemożliwia jej przeprowadzenie likwidacji firmy, z czego wynika konieczność ponoszenia szeregu kosztów związanych z formalnym utrzymywaniem działalności. W konsekwencji, tytułem zadośćuczynienia za występującą w sprawie przewlekłość, powódka domagała się przyznania jej kwoty 20.000 zł.

W odpowiedzi na skargę Prezes Sądu Okręgowego wnosił o oddalenie skargi wskazując, że wbrew twierdzeniom powódki sprawa ma skomplikowany charakter,

co w szczególności wynika z konieczności przeprowadzenia dowodów w drodze pomocy prawnej przez sądy zagraniczne. Nadto zaznaczone zostało, że w związku z dopuszczeniem na rozprawie w dniu 19 października 2016 r. dowody z przesłuchania świadka zamieszkałego w Czechach w sprawie podejmowanych było szereg czynności związanych

z przeprowadzeniem tego dowodu. Nieuzasadnione były więc zarzuty, aby w szczególności w okresie od października 2016 do grudnia 2017 r. doszło do przewlekłości postępowania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. 2016, poz. 1259 – dalej: „ustawa”), strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania). Dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie. Dokonując tej oceny, uwzględnia się łączny dotychczasowy czas postępowania od jego wszczęcia do chwili rozpoznania skargi, niezależnie od tego, na jakim etapie skarga została wniesiona, a także charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawikłaności, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

Przenosząc treść powyższej regulacji na grunt niniejszej sprawy wskazać należało, że Sąd Apelacyjny nie dopatrył się podstaw do stwierdzenia przewlekłości postępowania w okresie od 30 lipca 2013 r., tj. od wniesienia pozwu, do 19 października 2016 r., tj. przeprowadzenia wyznaczonej na ten dzień rozprawy. W tym czasie odbyło się łącznie 6 rozpraw, na których przeprowadzane były dowody z zeznań świadków, w tym dwie rozprawy przeznaczone na przesłuchanie świadków w drodze wideokonferencji, co wiązało się z koniecznością zarezerwowania z wyprzedzeniem i oczekiwania na dostosowaną do tego celu salę sądową. Wskazać trzeba również, że jakkolwiek w niniejszej sprawie zarówno powódka, jak i pozwana były podmiotami prawa polskiego, to jednak dochodzone roszczenie związane było z zakwestionowaniem jakości dostarczonych przez powódkę, a zakupionych u pozwanej towarów, przez finalnego odbiorcę mającego siedzibę na terenie Czech. W związku z powyższym złożone zostały wnioski o przesłuchanie w drodze pomocy prawnej szeregu świadków mających miejsce zamieszkania w Czechach bądź o dopuszczenie dowodów z dokumentów będących w posiadaniu podmiotów czeskich. Powyższe wiązało się zaś z potrzebą czasochłonnego tłumaczenia dokumentów, a także wydłużonym obrotom korespondencji zagranicznej. Niemniej do 19 października 2016 r. Sąd Okręgowy w drodze pomocy prawnej przeprowadził przed sądami czeskimi dowody z zeznań 4 wnioskowanych świadków, a także uzyskał żądane dokumenty oraz zlecił ich tłumaczenie. Wskazany wyżej okres trwania postępowania w pełni uzasadniony był zatem złożonością postępowania dowodowego. W konsekwencji brak było podstaw do stwierdzenia, aby w okresie od wszczęcia postępowania do odbycia rozprawy w dniu 19 października 2016 r. postępowanie trwało dłużej niż to konieczne do wyjaśnienia istotnych okoliczności sprawy, czego zresztą nie negowała sama powódka, we wniesionej skardze kwestionując bezpośrednio jedynie późniejszy okres trwania postępowania.

Z kolei odnosząc się do dalszego toku postępowania wskazać należało, że na rozprawie w dniu 19 października 2016 r. Sąd postanowił dopuścić dowód z uzupełniającego przesłuchania świadka przez sąd czeski w drodze pomocy prawnej, jednocześnie zobowiązując pełnomocników stron do przedstawienia pytań do świadka. Pytania te złożone zostały w dniach 4 i 7 listopada 2016 r., a następnie w dniu 1 grudnia 2017 r., w związku ze zobowiązaniem pełnomocników do przedstawienia pytań w formie elektronicznej celem ułatwienia przygotowania odezwy o udzielenie pomocy prawnej. Zarządzeniem z dnia 24 lutego 2017 r. zobowiązano tłumacza przysięgłego do przygotowania tłumaczenia złożonych przez strony pytań, a także do przedłożenia dokumentów, które tłumacz już uprzednio sporządzał w niniejszej sprawie w związku z wcześniejszą odezwą o udzielenie pomocy prawnej. Skierowana do tłumacza korespondencja zwrócona została Sądowi Okręgowemu w dniu 6 kwietnia 2017 r. jako niepodjęta w terminie. W konsekwencji zarządzeniem z dnia 12 kwietnia 2017 r. Sąd polecił ponowne wysłanie dokumentów do tłumaczenia po uprzednim zweryfikowaniu aktualności adresu tłumacza. Dokumenty wysłane na dotychczasowy adres odebrane zostały w dniu 18 maja 2017 r., w dniu zaś 2 czerwca 2017 r. tłumacz złożył wniosek o przedłużenie terminu do przygotowania tłumaczenia. Przetłumaczone pytania do świadka złożone zostały ostatecznie w dniu 30 czerwca 2017 r. Jednocześnie tłumacz poinformował Sąd, że nie dysponuje już

dokumentami, których tłumaczenie sporządzał na potrzeby uprzednio wysłanej odezwy o udzielenie pomocy prawnej. W dniu 21 sierpnia

2017 r. doszło do zmiany osoby sędziego referenta. Z kolei 31 sierpnia 2017 r. wpłynęło do Sądu pismo powódki z zapytaniem odnośnie etapu, na jakim znajduje się rozpoznanie wniosku o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka przed sądem czeskim. W dniu 13 października 2017 r. zarządzono przygotowanie odezwy do sądu czeskiego o udzielenie pomocy prawnej, w tym zwrócono się o przygotowanie przez tłumacza brakujących na potrzeby tej odezwy dokumentów. Tłumaczenie złożone zostało w dniu 20 listopada 2017 r. W dniu zaś 7 grudnia 2017 r. zarządzono wysłanie odezwy. Dokumenty odebrane zostały przez sąd czeski 28 grudnia 2017 r., a 6 lutego 2018 r. wpłynęła odpowiedź na odezwę wraz

z protokołem przesłuchania wnioskowanego świadka. Skarga o stwierdzenie przewlekłości postępowania złożona została natomiast 16 stycznia 2017 r.

W świetle wskazanych wyżej okoliczności faktycznych, w ocenie Sądu Apelacyjnego, brak było podstaw do stwierdzenia przewlekłości postępowania również w kwestionowanym przez powódkę okresie od 19 października 2016 r. Niewątpliwie pewne opóźnienie miało miejsce pomiędzy złożeniem przez strony pytań do świadka, a skierowaniem tych pytań do tłumaczenia, było ono jednak stosunkowo niewielkie, dalszy zaś czas trwania postępowania wynikał z przyczyn od sądu niezależnych, tj. niepodjęcia przez tłumacza skierowanej do niego korespondencji, a następnie, po ponownym jej doręczeniu, wydłużonego okresu przygotowywania tłumaczenia. Z kolei po złożeniu tłumaczenia w dniu 30 czerwca 2017 r. okazało się, że tłumacz nie dysponuje wcześniej przygotowywanymi przez niego na potrzeby niniejszej sprawy dokumentami potrzebnymi do wysłania odezwy o udzielenie pomocy prawnej. W konsekwencji zaszła potrzeba sporządzenia kolejnego tłumaczenia. W dniu 21 sierpnia 2017 r. doszło jednak do zmiany sędziego referenta, w kontekście zaś powyższego okres oczekiwania na podjęcie dalszych czynności przez nowego sędziego w dniu 13 października 2017 r. nie mógł być uznany za nadmierny. Dokumenty, których tłumaczenie zlecono zarządzeniem z dnia 13 października 2017 r. złożone zostały w dniu 20 listopada 2017 r., natomiast zarządzeniem z dnia 7 grudnia 2017 r. a więc bez zbędnej zwłoki polecono wysłanie odezwy.

W świetle powyższego Sąd Apelacyjny nie dopatrył się podstaw do uwzględnienia wniesionej skargi mimo niewątpliwie istotnego czasu trwania postępowania, wynikającego jednak z charakteru sprawy.

Z przedstawionych względów wniesiona skarga nie zasługiwała na uwzględnienie i podlegała oddaleniu na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy.

SSA Aleksandra Janas SSA Olga Gornowicz – Owczarek SSA Irena Piotrowska